

Către: **Comisia pentru cultură și media**

Către: cultura@senat.ro

Ref.: Eliminarea timbrului arhitecturii prin propunerea legislativă B384/2018 pentru modificarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment

Având în vedere inițiativa legislativă de desființare a taxei timbrului arhitecturii, vă supunem atenției observațiile Ordinului Arhitecților din România și vă solicităm sprijinirea demersului nostru de menținere a timbrului arhitecturii. De asemenea, vă semnalăm că propunerea legislativă este una dintre numeroasele încercări de abrogare a legii 35/1994, care prin sprijinul mediului cultural și eforturile organizației noastre, nu au permis un rezultat favorabil inițiatorilor anteriori.

Considerăm că expunerea de motive aduce 4 acuze neîntemeiate și în continuare ne propunem să demontăm factual această fundamentare și să arătăm că timbrul arhitecturii este utilizat de organizația noastră în folosul pentru care a fost creat, devenind în timp, unul dintre cele mai performante mecanisme de finanțare a culturii românești în domeniul arhitecturii și culturii urbane.

1. Nota de fundamentare semnalează *sarcina financiară* pe care o suportă autoritățile publice în procesul de colectare și virare a sumelor din timbru. Deși acest lucru este reglementat prin lege, constituie argumentul principal de eliminare a acestei taxe.

Conform legii 35/1994, Ordinul Arhitecților din România (OAR) și Uniunea Arhitecților din România (UAR) sunt cele două organizații de creatori care au dreptul să gestioneze 0,5 ‰ (respectiv 0.05% din valoarea investițiilor în domeniul construcțiilor). Taxa se achită odată cu taxa pentru autorizația de construire către autoritățile locale. Potrivit Normelor metodologice din

2003¹, autoritățile administrației publice au obligația de a vira ulterior în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate.

Considerăm însă că dificultatea suportării costurilor de colectare a sumelor aferente timbrului arhitecturii de către autoritățile publice poate fi rezolvată prin găsirea unei soluții, și nu prin eliminarea taxei de timbru, astfel:

Posibilitatea colectării timbrului arhitecturii direct de către beneficiari rezultă și din regimul juridic de **taxă parafiscală** a timbrului. Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 892 din 25 octombrie 2012² citate și în Decizia nr. 495 din 4 iulie 2017, taxele parafiscale sunt „instituite în temeiul unor norme juridice adoptate special în acest scop” și reprezintă „*acele sume de bani care se colectează fie de organele fiscale, fie direct de beneficiarii respectivelor venituri și se varsă în conturile anumitor instituții publice sau ale altor entități colective, publice sau private, altele decât colectivitățile publice locale sau stabilimentele administrative*”. Prin urmare, arată Curtea, „taxele parafiscale sunt urmărite și încasate fie prin intermediul administrațiilor fiscale, fie direct de către beneficiarii legal desemnați, în conturile cărora ele se concentrează”. În prezent, OAR *deja* colectează fonduri provenite din timbrul arhitecturii direct de la plătitorii taxei pentru autorizația de construire, atunci când aceștia aleg să vireze aceste sume direct în contul OAR.

2. Afirmăția conform căreia OAR *dispune în mod liber de destinația sumelor din timbru, inclusiv pentru a-și asigura cheltuielile de funcționare* este eronată.

OAR stabilește destinația pentru sumele provenite din timbrul arhitecturii conform celor prevăzute în art. 3 din Legea 35/1994, acestea fiind utilizate

¹ Norme metodologice din 14 octombrie 2003 privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz ale moștenitorilor acestora.

² Decizie nr. 892 din 25 octombrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. 1 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 35/1994, publicată în M.Of. 849 din 14-dec-2012

exclusiv pentru finanțarea programelor culturale. Fondurile virate în conturile organizațiilor de creatori rămân la dispoziția acestora, urmând să fie angajate și utilizate potrivit obiectului de activitate prevăzut în statutul fiecărei organizații beneficiare.

Pentru aplicarea dispozițiilor art. 3 din legea 35/1994, care stabilește limitativ destinația sumelor, OAR a elaborat și aprobat încă din 2007 prin Hotărâri ale Consiliului național al OAR *Normele metodologice care detaliază programele culturale care pot fi finanțate*, stabilind în mod transparent care sunt condițiile de eligibilitate, criteriile de evaluare și cum se desfășoară întreaga procedură de acordare a finanțării. Ultima formă a acestor norme a fost actualizată în anul 2017 (prin Hotărârea Consiliului național al OAR nr. 2352/18.12.2017).

3. În expunerea de motive, inițiatorii susțin că *nu poate fi analizată eficiența cheltuirii fondurilor publice reprezentând contravaloarea timbrului de arhitectură*.

OAR a raportat în mod recurent Ministerului Culturii procedurile în baza cărora asigură finanțarea programelor/proiectelor/activităților culturale: anuale de arhitectură, conferințe, studii și cercetări, proiecte, activități culturale, expoziții, reviste și cărți, alături de suma acordată fiecărui beneficiar. Ultima raportare a fost transmisă în luna septembrie 2018.

Unul dintre principiile cărmuitoare ale organizației noastre este **transparența**, iar pentru satisfacerea acestui deziderat în mod constant OAR a pus la dispoziția publicului larg, prin intermediul site-ului web oar.archi, calendarul tuturor sesiunilor de acordare a finanțărilor, criteriile de evaluare, membrii comisiilor de evaluare, proiectele care au fost selectate, precum și suma acordată.

4. Estimarea conform căreia *veniturile OAR din timbrul de arhitectură ar fi fost de 18 milioane lei în anul 2017* este contrară adevărului.

Potrivit evidențelor publice ale OAR, suma încasată din timbrul arhitecturii în intervalul 2015-2018 este de 20.947.109 lei.

La prezenta adresă vom anexa un centralizator cu toate programele, proiectele, activitățile culturale finanțate din timbrul arhitecturii,

începând cu anul 2007 și până în prezent. Centralizatorul transmis va conține beneficiarii, titlul proiectului și suma acordată.

Pentru susținerea punctului nostru de vedere, atașăm prezentei adrese documentele și procedurile interne în baza cărora OAR acordă finanțări din sumele provenite din timbrul arhitecturii, în conformitate cu prevederile art. 3 din Legea 35/1994, republicată, după cum urmează:

- a) Anexa 1 - Extras din Regulamentul de organizare și funcționare a Ordinului Arhitecților din România, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 342 din 21 mai 2012
- b) Anexa 2 - Normele generale privind folosirea sumelor din timbrul arhitecturii de către OAR precum și Normele metodologice privind finanțarea de programe și proiecte culturale și proiecte editoriale din sumele colectate din timbrul arhitecturii, aprobate prin Hotărârea Consiliului național al OAR nr. 2352/18.12.2017.
- c) Anexa 3 - Raport cheltuieli din timbrul de arhitectură în sesiunile de finanțare din intervalul 2007-2018. Menționăm că din bugetul timbrul arhitecturii au mai fost acordate membrilor OAR ajutoare financiare pentru deces, probleme de sănătate și burse de studiu. Tabelul cu aceste date nu îl vom transmite pentru a asigura respectarea Regulamentului 679/2016 privind protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice.
- d) Anexa 4 - Broșură cu proiectele culturale și editoriale finanțate din timbrul arhitecturii în perioada 2011-2014.
- e) Anexa 5 - Testimonial "Susținem timbrul de Arhitectură", campanie inițiată în luna iulie 2018 și care adună părerile beneficiarilor acestui timbru.

În concluzie:

Există posibilitatea elaborării unei procedurii care să permită colectarea sumelor aferente timbrului arhitecturii direct de către beneficiari - OAR și UAR -, degrevând autoritățile publice locale de acest serviciu public.

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMANIA

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office@oar.archi

Modul de utilizare a timbrului de arhitectură de către OAR este reglementat, fiind utilizat în concordanță cu specificațiile legislative, fără a devia de la rolul său cultural.

Considerăm că solidificarea propunerii legislative de eliminare a timbrului de arhitectură constituie o **încălcare a art. 33 din Constituția României**, care arată că statul prin organele sale trebuie să "sprijine cultura națională, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume." Este îngrijorătoare abordarea inițiatorilor care solicită doar abrogarea timbrului arhitecturii din paleta timbrului cultural. Pornind de la această observație, este facil de constatat caracterul discriminatoriu al propunerii legislative.

Rolul pe care îl joacă timbrul arhitecturii în societatea noastră este unul esențial, iar impactul acestei finanțări nu poate fi ignorat. Timbrul arhitecturii aduce un plus valoare pentru cei din domeniul arhitecturii, care își pot materializa viziunea artistică, fiind și un mod prin care societatea românească se poziționează pe harta culturii, atât la nivel național, cât și internațional.

Eliminarea timbrului de arhitectură înseamnă anularea unui mod de exprimare care a contribuit la coagularea lumii culturale din România.

Ținând cont de toate argumentele prezentate și de spiritul în care a fost instituită legea 35/1994, pentru sprijinirea și promovarea actului de cultură, vă înaintăm rugămintea de a susține demersul nostru de menținere a timbrului arhitecturii, contribuind astfel la o societate românească care nu uită de educație, cultură și importanța calității vieții cetățenilor ei.

Vă mulțumim anticipat pentru efortul de a analiza observațiile noastre.

Cu deosebită considerație,

arh. Alexandru Găvozdea
Președinte OAR

